

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 9 (1988) 1996 m. kovo mėn. 12 d.

Eina 41-rius metus.

Melbourne

KOVO 11-OJI

Rašo Edita Nazaraite

Sakrališkasis lietuvių tautos teigimas - esul - 1990-ųjų metų kovo vienuoliktają dieną nuskambėjo nauju istoriniu balsu, nauja pasaulinio vyksmo gaida, ir pasaulis išgirdo.

Post-teroristinis periodas, dabar moderniškai vadinamas stagnacija, iš tikrųjų buvo panašus į ežerą, kuris pamažu apželia ir virsta pelke. Po didžiausiojo XXa. pasaulinio masto nusikaltėlio mirties sekė įvairių fazių ir nevienodos įtampos lietuvių tautos naikinimas. Tas pats dėjosi Latvijoje, Estijoje, kitose užgrobtose šalyse. Tad nenuostabu, kad net Lietuvos inteligentai ėmė patys save vadinti Europos indėnais. Jeigu patys Lietuvoje gyvenantys lietuviai taip apie save galvojo, tad nenuostabu ir tai, kad lietuvių išėivija nerodė sovietizuojamai Lietuvai pasitikėjimo. Tikrovė iš tiesų buvo slegianti, o perspektyvos - beviltiškos.

Permainos Rusijos imperijoje įvyko ne todėl, kad šimtmečiais agresyvumu ir išnaudojimu pasižymėjusi valstybė staiga, nei iš šio, nei iš to tapo bedante ir benage. Už pasikeitimus privalu padėkoti neregėtą šuolį padariusiai masinių informacijos priemonių revoliucijai, mokslo ir technikos pažangai, kurią, beje, visai be reikalo daugelis humanitarų kaltina visokiom nedorybėm. Kažkuria prasme pasaulis dėl to tapo mažesniu, tad ir nusikaltimus prieš žmoniją nuslėpti yra vis sunkiau. Net antagonistinės šalys vis labiau susyja ekonomiškai, politiškai. Be abejo, nederėtų pamiršti ir tos laimingos aplinkybės, kuomet į niekad nesugebėjusios

mąstyti, o tik paklusti Rusijos carų sostą įsėdo kaip tik toks imperatorius kaip Gorbačiovas. Šioje stiprių totalitarinių ir despotiškų tradicijų šalyje tai ne dėsningas evoliucinis vystymasis, o

tik laimingas atsitiktinumas.

Tokių palankių aplinkybių skatinama, lietuvių tauta suvokė savo pačios stebuklą: egzistencijos syvai dar neišdžiūvę. Tad atrastas didžiulis dvasinis salynas, kuriame

Sodybos kryžius Nepriklausomais Lietuvos laikais

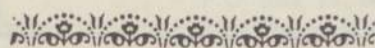
Skurdo mažinimo metai

Ženevoje įvyko Jungtinių Tautų organizacijos paskelbtų tarptautinių skurdo mažinimo metų inauguracija. Metų šūkis - „Kovoti prieš skurdą reiškia ginti žmogaus orumą.“ Kalbėdamas Tarptautinių skurdo mažinimo metų inauguracijoje, Jungtinių Tautų organizacijos vice-generalinis sekretorius Vladimir Petrovsky pabrėžė, kad pasaulyje daugėja gerbūvio, bet taip pat auga skurstančių žmonių skaičius. Ketvirtadalis Žemės gyventojų gyvena visiškame skurde, ir net pasiturinčiuose kraštuose daugėja vargšų. Tai ne tik sudaro rimtą kliūtį demokratijai, bet ir yra nemoralu - sakė Vladimir Petrovsky, pabrėždamas, kad kas

minutę pasaulyje gimsta 50 vaikų, pasmerktų gyventi absoliučiam skurde. Skurstančiųjų kasmet padaugėja 22-jais milijonais. Šiuo metu apie milijardo žmonių pajamos yra mažiau, negu vienas doleris per dieną. Ką daryti? Jungtinės Tautos ieško sprendimų. „Tarptautiniai skurdo mažinimo metai“ paskelbti, norint atkreipti pasiturinčių kraštų visuomenės dėmesį į neteisingą gėrybių paskirstymą. Taip pat norima nubrėžti kovos su skurdu gaires. Jungtinių Tautų organizacija skatina privačias kompanijas bei įmones kurti naujas darbo vietas, atsižvelgti į moters vaidmenį visuomenėje, peržiūrėti neturtingų kraštų finansavimo būdus, padaryti juos efektyvesniais.

Būtina nuosekli pagalba skurstančių kraštų žemės ūkiui, švietimui, sveikatos apsaugai.

Turime prisiminti, kad skurdas trukdo demokratinės visuomenės kūrimui ir paralyžuoja jau egzistuojančias demokratinės santvarkas. Šis principas galioja ne tik tradiciškai neturtingiems kraštams, kaip, pavyzdžiui, Nepalas, Bangladešas ar daugelis Afrikos valstybių, kur visiškame skurde gyvena kas antras gyventojas. Dera prisiminti, kad šiuo metu Jungtinėse Amerikos valstijose ir industrinėse Europos šalyse apie 15% piliečių gyvena žemiau oficialaus skurdo lygio.

buvo galima apgyvendinti pamirštą, bet neužmirštą tiesą: lietuviai tebėra laisvės trokštanti tauta ir linkinti laisvės visoms kitoms pavergtoms tautoms.

Barbaras, kaip moderniškai bekalbėtų ir kaip naujoviškai besirengtų, lieka barbaru su nenumaldomu noru mažesniai už save pamojuoti kumščiu tarsi primenant, kad laisvas ir nepriklausomas gyvenimas tėra tik didelių, bet ne mažų tautų privilegija.

Vilniaus gatvėmis riedantys sovietiniai tankai įstūmė Lietuvą į pasaulinio dėmesio centrą. Nervų karu Vakarų informacija pavadino šiuos sudėtingus dviejų tautų - okupuotos ir okupantės - santykius.

Daugelio širdyse, stebint grubų karinį šantažą, įsismelkė baisi abejonė: gal per greitai eita, gal vertėjo ramiau, lėčiau?

Laisvė nėra išmaldaujama, iškaulyjama, išperkama. Laisvę galima tik teigti, gyventi su ja, mirti už ją. Laisvė yra moralinė kategorija, ja prekiauti yra nusikaltimas, toks pats, kaip Ribentropo-Molotovo paktas.

Lietuvių savimonėje įvyko galingas lūžis - tauta suvokė save tebesant gyvą, o politinį pliuralizmą pagimdęs atlydis nėra nei pavojus, nei problema normaliam vystymuisi. Didžiausia Lietuvos pragaistis - jos okupacija, ir ją bus sunkiausiai išspręsti su brutaliu grobiku. Todėl Lietuvos okupacijos klausimu negali būti jokios nuomonių įvairovės, visi vienbalsiai privalome trokšti Lietuvai laisvės, atiduodami jai savo sveikatą ir gabumus.

Žmonės, kurie paskelbė Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymą negailestingoje okupacijoje, yra mūsų tautos šventieji, ir tenesugundo mus noras kritikuoti juos už skubėjimą, nes kovo 11-oji iš tiesų yra Lietuvos šventųjų dien L. Dienos

Laimėjo Liberalų partija

Kovo 2 d. Australijoje vyko Federaliniai visiems privalomi rinkimai. Po 13 metų Darbo partijos valdžios su didele balsų persvara laimėjo Liberalų partija su savo lyderiu Mr. Howard. Kai dar Lietuva buvo Sovietų pavergta, tai čia Australijoje daugiausia draugų - ministrų, parlamentarų gaudavom iš Liberalų partijos. Dėl Lietuvos laisvės jie kalbėdavo mūsų laisvės demonstracijose, mūsų šventėse, taip pat ir Parlamente, Senate. Pagal pirmuosius davinius, dabar Liberalų ir Tautinė partijos Parlamente turės 90 atstovų, Darbo partija tik 44, o prieš 3 metus vykusiuose rinkimuose Darbo partija buvo laimėjus Parlamente 80 vietų, o Liberalų partija 65.

Emigracijos detalės

Nuo pokarinio emigracijos plano pradžios Australijoje 1945 m. spalio mėn. iki 1995 m. birželio į šį kraštą emigravo 5.397.469 žmonės. Per tą patį laiką apie 1.000.000 išvažiavo iš Australijos visam laikui.

1994-95 metais į Australiją apsigyventi visam laikui atvažiavo 87.428 žmonės iš apie 160 valstybių. Daugiausia jų buvo iš Anglijos, N.Zelandijos, buvusios Jugoslavijos šalių, Vietnamo ir Filipinų.

1969-79 metais visam laikui apsigyventi Aust. atvažiavo daugiausia: 185.099 žmonės. Mažiausia 1975-76m. tik 52.748 žmonės.

Eutanazija

Eutanazija vėl patraukė plačių Amerikos visuomenės sluoksnių dėmesį. Neįprastas atvejis, kur laimėjo gyvybės šalininkai. Tai 69-erių metų amerikiečio Gerald Klooster, buvusio gydytojo, šiuo metu sergančio Alzheimerio liga, istorija. Liga yra tiek pažengusi, jog Gerald Klooster laikomas neveiksniu, t.y. nebesugebančiu suprasti ir norėti. Prieš pusę metų jo žmona Ruth susisiekė su Michigano gydytoju Jack Kevorkian, nuo 1990-ųjų metų padėjusiu nusižudyti 26 savo pacientams, pritaikydamas eutanazijos metodus. Jack Kevorkian Michigano valstijoje yra iškelta baudžiamoji byla - du iš 26 atvejų teisėsaugos pareigūnų

kvalifikuojami kaip žmogžudystės. Gerald Klooster eutanazijos data nebuvo nustatyta, bet Kevorkian advokatas Fieger patvirtino, jog pora kreipėsi į gydytoją Kevorkian dėl galimo patarnavimo. Chip Klooster, Gerald ir Ruth sūnus, sužinojęs apie tėvų ryšį su pastaruoju, praeitų metų lapkričio mėnesį pasiėmė tėvą į savo namus, būdamas įsitikinęs, jog motina nori pastūmėti tėvą savižudybei eutanazijos būdu. Chip Klooster iš karto kreipėsi į teisimą, prašydamas, kad jam oficialiai būtų pripažintas tėvo globėjo statusas. Kiti Kloosterių vaikai - du sūnūs ir dukra taip pat priešini tėvo numarinimui, gi vienas sūnus remia motiną ir mano, kad geriau tėvui

neleisti kankintis ir jį numarinti eutanazijos pagalba.

Sausio 24 d. teismas pagaliau paskelbė nuosprendį, pripažindamas globėjo teises Chip Klooster. Teisėjas pažymėjo, kad visa ši istorija didžiausią žalą atnešė pačiai Kloosterių šeimai ir kvietė jos narius susitaikymui bei suartėjimui, tačiau nuosprendyje sakoma, jog Ruth Klooster buvo visai arti tikslo, ir Gerald Klooster natūrali mirtis, nepavedus jo sūnaus globai, būtų labai abejotinas dalykas. Iš tiesų nuo pat šios dramatiškos istorijos pradžios, ji peržengė privačius vienos šeimos rėmus, o eutanazijos priešininkai teismo sprendimo laukė, matydami jame svarbų precedentą. Pirmą kartą vaikas prašo būti tėvo globėju, kad sutrukdytų eutanaziją. Kaip

pareiškė gyvybės gynimo komitetas, teismo sprendimas gali paskatinti išvengti daugybės savižudybių bei paskatinti už pagarbą gyvybei kovojančių organizacijų ir pavienių asmenų veiklą. Pastaraisiais metais Jungtinėse Amerikos Valstijose savižudybių skaičius tarp žmonių, sulaukusių daugiau nei 65-erių metų, padidėjo 9%. Ekspertų nuomone tai daugiausiai eutanazijos atvejai, t.y. savižudybės su kieno nors pagalba, tik atliktos paslapčia. Joms sutrukdyti kol kas teisinis mechanizmas nepajėgus. Todėl Michigano teismo sprendimas vertinamas labai palankiai - juo buvo priminta, kad eutanazija nėra legali, ir tuo pačiu metu duota suprasti, jog įmanoma prašyti teisės tapti asmens globėju, kad būtų sutrukdyta savižudybė.

RVP

ISTORINIS ĮVYKIS

Buvusieji KGB rūmai yra žinomi kaip architektūrinis 19-jo amžiaus pabaigos - 20-jo amžiaus pradžios paminklas ir kaip okupantų vykdytų represijų prieš Lietuvos gyventojus centras.

Rūmų pagrindinis korpusas prie Gedimino gatvės pradėtas statyti 1888 m. ir baigtas 1898 m. Ši vieta dar 19-me amžiuje vadinama Lukiškių priemiesčiu. Tai vienas seniausių Vilniaus priemiesčių, egzistavęs jau 14-to amžiaus pabaigoje. Lukiškės išaugo po 1397 m., kai Vytautas apgyvendino čia totorius.

Šiuose rūmuose iki 1915 m. buvo Rusijos Apygardos teismas ir „ochranka“. Pirmojo pasaulinio karo eigoje, rusus išstūmus iš Vilniaus, rūmuose šeiminkavo vokiečiai. Lenkams sulaužius Suvalkų sutartį ir gen.Želigovskio kariuomenei okupavus Vilniaus kraštą, nuo 1921 m. rūmuose veikė lenkų apygardos ir apeliacinis teismas. Apygardos teisme buvo baudžiamasis ir civilinis skyriai, prokuratūros valdyba, ipotekos skyrius, notariai, teismų vykdytojai, tardymo skyrius ir teisėjai.

Per antrąjį pasaulinį karą, vokiečių okupacijos metais, šiame pastate buvo įsikūrusi vokiečių policijos valdyba.

1940-1941 m. pastatu naudojosi sovietinės valdžios saugumo organai NKVD ir KGB. Sovietams perėmus šį pastatą, jo rūšiai skirti sargams, sandėliams ir archyvams tapo kalėjimo kameromis.

Nuo 1944 m. prasidėjo pats žiauriausias šių rūmų egzistavimo laikotarpis. KGB voratinklis iš šių rūmų apraižė visą Lietuvos kūną. Iš šių rūmų tęsėsi šimtai gijų į Maskvą, kurioje laisvės lygybės ir brolybės šūkiams prisidengę, Stalinas ir Berija

vykdė Lietuvos amžino pavergimo ir sunaikinimo planus. Šiuose rūmuose įsikūrusi KGB, padedant vietiniams kolaborantams, organizavo ir vykdė masinius gyventojų trėmimus į Sibirą, kankino ir žudė geriausius Lietuvos žmones. Apie kankinimus, žudymus ir gyventojų persekiojimus liudija tūkstančiai išlikusių šiuose rūmuose dokumentų ir KGB aukos, slaptai palaidotos Tuskulėnų dvaro parke. Apie buvusį KGB kalėjimą, kuriame buvo nukankinta ir sušaudyta apie 800 žmonių, buvo daug kalbama ir rašoma ne tik Lietuvoje bet ir užsienyje. Buvo siūloma išleisti specialų leidinį ir platinti užsienyje ir taip propaguoti KGB kalėjimą kaip istorinę įžymybę, kad pasaulis pamatytų ir suprastų, ant kokių pamatų buvo statomas komunizmas ir kiek nuo jo idėjų kentė Lietuvos žmonės.

Užbaigus šio pastato pirmo aukšto kapitalinį remontą, protesto akcijos „KGB archyvai į švarias rankas“ dalyviai, vestibulyje pastatė Švenčiausios Mergelės Marijos altorėlį, prie kurio nuo sausio 21-os dienos renkasi buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai, Sausio 13-tos Brolijos nariai, gieda šv. giesmes ir meldžiasi už žuvusius tėvus, brolius ir seses. O sausio 28-tą dieną, 15-tą valandą buvo laikomos šv.Mišios už nukankintus šiuose rūmuose ir visoje Lietuvoje kovotojus už Lietuvos laisvę. Šv.Mišias laikė ir išsamų pamokslą pasakė buvęs šių rūmų kalinys ir aktyvus kovotojas už Lietuvos laisvę mons.A.Svarinskas. Po šv.Mišių per visus buvusius KGB rūmų aukštus nuskambėjo „Marija, Marija... išgelbėk nuo priešų baisaus“ ir Lietuvos himnas. Padėkojus mons.A.Svarinskui už

atlaikytas šv.Mišias ir pasveikinus Jį su gimtadieniu, buvo įteiktos gėlės ir Sausio 13 brolijos paveikslas „Dievui ir Tėvynei“. Sugiedota ilgiausių metų. Seimo narys P.Jakučionis gausiai susirinkusius vilniečius supažindino su vykstančia Lietuvos vyriausybės ir bankų krize.

Per visą Tautos kančių rūmų egzistavimo laikotarpį pirmą kartą buvo atlaikytos šv.Mišios už nukankintus ir sušaudytus šiame pastate Lietuvos žmones. Šis istorinis įvykis dar kartą priminė, kad tik Nepriklausoma Lietuva gali apsaugoti savo gyventojus nuo okupantų savivalės nuo žiaurumų, nuo kankinimų ir žudymų.

Stasys Zukas
Protesto akcijos vadovas

Pastangos ir pasekmės

Visi aria tą pačią žemę, visi sėja tuo pačiu metu, bet derlius ne tas pats. Daug mokinių sėdi toje pačioje klasėje, bet ne visi vienodai išmoka. Išėiviai tėvai lietuviybę vertina labai panašiai - jų vaikai ne visi juos seka.

Kad derlius nevienodas, priežasčių turbūt nemažiau negu pastangų. Paklaustas tėvas, ką daręs, kad jo vaikai visur taip noriai dalyvauja lietuviškame gyvenime, tik trukteli pečius, atseit - nežinau. Kažkuri mama atvirai skundžiasi, kad viską dariusi, ką tik galėjusi, o vaikai nuėję savais keliais ir apie lietuviybę per daug nenori girdėti. Pastangų ir pasekmių santykio klausimas yra gana sudėtingas. Gal būtų verta tą klausimą atitinkamu būdu plačiau ir giliau panagrinėti, gal padėtų lengviau susiorientuoti tuo reikalu atlikta apklausa? Tačiau besidairant kaip ir kas, apskritai besirūpinant lietuviybės išlaikymu išėivijoje, galima tik džiaugtis ir didžiulis šeimomis, iš kurių išauga nauji veikėjai būtinai pamainai. Ir būdinga, kad dauguma tų naujųjų lietuviybės darbuotojų ateina iš didesnių lietuviškų telkinių, kur organizacinis gyvenimas sudaro atitinkamą aplinką bręsti jauniems savo tautiniu atspalviu. Tuo būdu ir vėl, kalbant apie tautinį auklėjimą, iškyla dalyvavimo reikšmė. O norint dalyvauti turi būti vieta kur dalyvauti. Tokių vietų stokojant, arba jei jos per menkos, geri norai ir visos pastangos netenka reikiamų praėjimų, ir tikslas sunkiai siekiamas. Todėl šeimos, savos parapijos, mokyklos, organizacijos dirbdamos drauge sudaro žymiai stipresnį pagrindą dalyvauti ir reikštis lietuviškame gyvenime. Viso to neturint svetimos aplinkos slėgimui beveik neįmanoma atsilaikyti. Todėl savoji aplinka tuo atžvilgiu - viskas.

Visa tai - ne naujiena. Apie tą svarbą kalbama ir rašoma vos ne iki nuovargio ir įkyrumo. Rodos, net keista kalti sau į galvą gerai žinomus dalykus. O vis dėlto reikia. Nes daug išdėstytų problemų ar pagrįstų įrodymų galima net atmintinai išmokti, bet, jei žodžiai netampa veiksmiais, rūpesčiai nemažėja. Jei pastanga tik žodis - pasekmė menka. Būna juk ir taip, kad vieni tik diskutuoja, nutaria, gerai išsiaiškina, ką ir kaip reikėtų daryti, o nedaug ką daro. Kiti - varo vagą be didesnių kalbų. Treti ieško ir suranda naudingą pusiausvyrą tarp tarto žodžio ir veiksmo. Atrodo, kad pastarieji yra tie, kurie daugiausia džiaugiasi pjūtimi. Svarbu tik tikėti savo siekių prasme, jausti ją iš gilumos, o ne iš šalies primestą, nesuprantamą ir vos pakeliamą. Be aiškaus įsitikinimo, kad lietuviybė yra svarbi ir būtina išėiviskojo gyvenimo dalis, sunku sulaukti geresnio derliaus. Daryti tik todėl, kad kiti tai daro, paviršutiniškai tesuvokiant atliekamų veiksmų naudą - tai tik daigų smaigstymas kur pakliūva. Tikriausiai iš to ir kyla pastangų ir pasekmių santykis. Kokiais kastuvais prisikasti prie tos gilumos, kur glūdi aiškesni atsakymai, - tai bendras, daugelį šeimų liečiantis klausimas. Besidalinant patirtimi ir sumanymais, yra pagrindo tikėti, kad varomos vagos greičiau pradės tiesis. Užtat pagirtini jaunų šeimų užmojai glaustis, daug ką daryti bendrai, per savas draugystes suvesti ir vaikus. Tie maži ir kuklūs branduolėliai tolydžio gali stiebtis, šakotis ir sužydėti laukiamais žiedais. Reikėtų ieškoti būdų ir lėšų negailėti, kad lietuviškos šeimos, kaip atskiri ir aiškūs vienetai, platesniu mastu jungtųsi ir plėstų bendrinę savo veiklą.

C.S.
„T.Z.“

TEVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Edvardas Šidlauskas. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$35. Kituose kraštuose \$40. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

PABALTIJIS IR VAKARAI

Rašo dr. Jonas Kunca

Laukdami, kad Vakarai mus apgintų, turėtumėm atsipalaiduoti nuo sentimentalizmo ir pažiūrėti racionaliai į dabartinę mūsų padėtį. Ypač privalom sau priminti, kad mūsų pareiga yra patiem prisidėti prie mūsų valstybės saugumo padidinimo. Atlikti šią pareigą yra sunkiau negu prašinėti kitų pagalbos.

Maskvos politika liečianti Pabaltijį, yra susiformavusi carų laikais, perimta S.Sajungos ir dabar Rusų Federacijos. Bene aiškiausiai ją apibūdino gen. Denikinas, Baltosios armijos vadas, mėginęs kovoti su komunistais po caro nuvertimo. Štai ką jis sakė: „Rusijos ryšiai su pasienio teritorijom buvo nustatyti istorijos... Tie ryšiai anksčiau ar vėliau bus atstatyti arba savanoriškai, arba per ekonominę, arba armijos ofensyvą. Ir tai padarys bet kokia Rusija - raudona, ružava, balta ar juoda, nes ji nenorės uždusti tose dirbtinėse sienose, kurias jai primetė I-as Pasaulinis Karas ir vidaus suirutė.

Daug kas pasikeitė per tuos 80 metų, bet pagal balsus iš Maskvos, ši politika tebegalioja. Užtenka girdėti Žirinovskį ir kitus rusų nacionalistus - komunistus.

Taigi pavojus iš Rytų yra realus. Apie tai nereikia ginčytis. Baltijos valstybės yra mažutės ir militariniai bejėgės, nes iki šiol nesukūrė savo efektyvių karinių jėgų. Būtų galėjusios nemažai atsiekti, jei dalis išspekuliuotų paskolų būtų buvus paskirta šitam tikslui.

Tokioj padėtyj ieškoma pagalbos Vakaruose. Kiekvieną aukštesnį užsienio svečių klausiam: „Kada mus priimsite į NATO?“ Užsieniečiai mandagūs. Tiesiai nepasako, kad to, bent šiuo metu,

nebus. Mes interpretuojam pagal mūsų norą: „Jei ne šiandien, tai rytoj. Kad tik būtų greičiau.“ Blaiviai stebint Vakarų politiką, galima prieiti išvados, kad užpuolimo atveju niekas mūsų negintų. Viskas baigtųsi protestais ir gal sankcijom Maskvai.

JAV lietuviai išsirūpino, kad 40 kongreso narių įteiktų prez. Clintonui laišką, prašantį pranešti Maskvai, kad Vašingtonas nesutiktų su nauja Pabaltijo invazija. Prieš prezidentinius rinkimus Clintonas lyg ir pažadėjo tai padaryti. Protingas mūsų tautiečių žingsnis. Užpulti pačios Rusijos pripažintas nepriklausomom Baltijos valstybes Maskva taip sau nedarytų dėl neigiamos pasaulio reakcijos. Ji pirmiausiai mėgintų surasti „rimtą priežastį“ tokiai intervencijai. Pirmą galimybę - tai apgynimas Pabaltij gyvenančių 2,5 milijonų rusų teisių. Tai ypač liestų Latviją ir Estiją, nes

Lietuvoj rusų tautybės gyventojų palyginus nėra daug, ir jų teisės nėra varžomos. Mums Maskva surastų kitų priekabių: trukdymas susisiekti su Karaliaučiaus sritim, incidentai Baltarusijos pasieny ir t.t.

Antras rusų invazijos pateisinimas galėtų būti ekonominis ar politinis chaosas Lietuvoj. Rusai ateitų įvesti tvarką savo pasienyje... Blogai valdydami šalį, esame netoli ekonominio griuvimo. Politinis sumišimas galėtų atsirasti po seimo rinkimų, jei naujas parlamentas nustotų veikęs, kaip kad buvo paskutinėm Landsbergio valdymo dienom, kai valdžios partija posėdžiaudavo atskirai, už parlamento salės ribų, o opozicija pačiam parlamente. Blogiausia, kai atsitinka vienu metu politinis ir ekonominis chaosas. Maskva tokiu atveju paskelbtų, kad ji negali toleruoti tokios padėties jos pasieny

ir užtat eina įvesti tvarką pakrikusioj kaimyninėj šalyj.

Zinodami apie tai privalom neduoti progos agresoriui. Mažumų teisės turi būti gerbiamos. Visi lygūs prieš įstatymus. Aišku, pataikauti nereikėtų. Mažumos bus patenkintos, gyvendamos Lietuvoj, jei pas mus gyvenimo lygis ir kultūra bus aukštesnės negu pas agresyvius mūsų kaimynus. Valstybės sienų kontrolė privalo išvengti nelegalaus ginklų įvežimo į mūsų šalį, kad apsiginklavus ekstremistų grupė nesukeltų sąmyšio.

Vakarai padėjo mums atsikratyti rusų kariuomene. Jie tikrai norėtų, kad Baltijos valstybės liktų nepriklausomos. Čia jie galėtų daugiau padėti, teikdami žymiai didesnę finansinę paramą, aišku, po užsienio pareigūnų priežiūra, kol patys sąžiningai nenaudojame pasiskolintų pinigų. Tuo jie padėtų ne tik mums, bet ir sau.

Kalbame daug apie mūsų valstybės saugumą, bet elgiamės atvirkščiai, darydami žalą mūsų kraštui.

Šv. Juozapo garbei skirtai kovo mėnuo. Jo šventė kovo 19 d. Šv. Juozapas, Švč. Mergelės Marijos Sužieduotinis ir Jėzaus Kristaus Globėjas. Popiežius Pijus IX - 1870 m. šv. Juozapą paskelbė visuotinės Bažnyčios Globėju, o popiežius Pijus XII - 1955 m. šv. Juozapą paskelbė ir darbininkų Globėju. Sąžiningas darbas yra žmogaus pareiga ir garbė!

Tikybos pamokų nereikia

Š.m. vasario 20 d. Lietuvos vyskupai kreipėsi į aukščiausią valstybės valdžią, protestuodami prieš pasikėsinimą išstumti iš mokyklų tikybos pamokas. Duodame visą pareiškimo tekstą. Red.

Lietuvos Respublikos Prezidentui
J.E. ponui Algirdui Brazauskui

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkui
ponui Česlovui Juršėnui

Lietuvos Vyskupų Konferencijos sekretoriatai atsitiktinai pasiekė Seimui teikiamas, keturių jo narių parengtas, - „Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymas“. Tarp ko kita jame numatoma pakeisti dabar galiojančio Švietimo įstatymo 17 straipsnį tokiu būdu, kad tikybos pamokos būtų išstumtos iš normalaus pamokų tvarkaraščio, o etikos pamokos iš viso panaikintos.

Vyskupų Konferencija su apmaudu konstatuoja, kad siūlomas Švietimo įstatymo 17 str. pakeitimas ignoruoja dorinio ugdymo mokykloje svarbą tuo metu, kada visuomenė vis labiau įsitikina, jog daugumas jos bėdų kyla dėl sąžiningumo, dorinio atsakingumo stokos; rodo atvirą panieką religiniam tikėjimui, apsunkindamas jo mokslo dėstymą, jį nustumdamas į klubų būrelių lygį tuo metu, kada apie du trečdalius

tėvų aiškiai pageidauja, kad jų vaikai susipažintų su religijos (religijų) mokslu, kurio jie negalėjo pažinti, mokydamiesi tarybiniais metais, ir jaučia tai kaip savo bendrojo išsilavinimo spragą; nubraukia didelę teorinį ir praktinį įdirbį, pasiektą per keletą pastarųjų metų, kuriant ir tobulinant įvairiose instancijose dorinio ugdymo programas, rengiant keliose aukštesniosiose bei aukštesiose mokyklose tikybos ir etikos mokytojus, puoselėjant šių mokytojų bendradarbiavimą tarpusavyje ir su kitų dalykų mokytojais, ugdant pasaulėžiūrinę toleranciją mokykloje ir visuomenėje.

Lietuvos Vyskupų Konferencija prašo Gerbiamus Lietuvos Respublikos Prezidentą ir Seimo Pirmininką padaryti visa, kad šiandieninėje mokykloje nebūtų pakeistas tikybos dėstymo statusas.

Daug vilčių į dorinį ugdymą mokykloje dedantys moksleivių tėvai ir visuomenė turi teisę iš valdžios institucijų laukti ne naujų apsunkinimų, bet juo didesnės paramos, kad dvasinis ugdymas,

kuris vyksta per normalias tikybos ir etikos pamokas, galėtų būti dar efektyvesnis.

Tikimės, kad tikinčiuosius žmones gyvybiškai liečiantys įstatymų projektai ateityje bus rengiami atvirai dialoguojant su visuomene ir Bažnyčios atstovais.

† Arkivysk. Audrys Juozas Bačkis
Vyskupų Konferencijos Pirmininkas

Marijampolėje paminėtos Palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio 75-osios mirties metinės

Sausio 27 d. Marijampolės mažojoje bazilikoje paminėtos Palaimintojo arkiv. Jurgio Matulaičio 75-osios mirties metinės. Šia proga iškilmingas šv. Mišias

koncelebravo Vilkiaviškio vysk. Juozapas Žemaitis MIC, Kaišiadorių vysk. Juozas Matulaitis, Panevėžio vysk. Juozas Preikšas, Kauno arkivyskupijos vyskupas augziliaras (Nukelta į 4-tą psl.)

REMKIME AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDA

nes jo tikslas yra:- Skatinti, remti ir puoselėti lietuvių tautinę kultūrą, mokslą, švietimą, meną ir kitas lietuvių apraiškas. Fondą stiprinsime ir jį ugdysime, jei įvairiomis progomis jam aukosime, stosime jo nariais ir nepamiršime jo surašydami testamentus. Testamentuose reikia įrašyti tiksliai angliškąjį Fondo pavadinimą ir adresą:

AUSTRALIAN LITHUANIAN FOUNDATION INC.
50 Errol Street, North Melbourne, Victoria.
Visą korespondenciją ir aukas prašome siųsti adresu:
P.O. Box 11, North Melbourne. Vic. 3051
A.L. Fondo Valdyba.

Rusų žygis į Čečėniją

Kai rusai baigė apsupti Peromayskaya miestelį su ten įsitvirtinančiais čečėnų partizanais, grupės vadas pastebėjo, kad lieka neuždaryta spraga, pro kurią čečėnai galėtų pabėgti. Jis paprašė savo kaimynų, kad paskolintų šarvuotį. Tie jį jam davė. Rusų dalinio vadas su savo vyrais pradėjo puolimą. paleido jis 3 patrankos šūvius į pirmą judantį objektą. O tai buvo karvutė. Ji išsigelbėjo, nes nebuvo gerai nustatytas taikiklio nuotolis. Tuo tarpu čečėnai sunaikino šarvuotį prieštankine raketa, aišku, vadas žuvo. Puolimas pasibaigė, bent laikinai.

Rusai norėjo priversti čečėnus pasiduoti ir grąžinti įkaitus. Taip čečėnų partizanai turėjo 3 dienas laiko išsikasti gerus apkasus ir net prisikrauti savo „walky-talky“ baterijas imdami srovę iš praeinančių laidų. Su tais „walky-talky“, rusiškai jie klaidino ir taip sumišusius rusų karius. Galų gale čečėnų partizanai pralaužė apsupimo žiedą ir pasitraukė į savo šalį nusiviesdami dalį belaisvių.

Nepavykusiam rusų puolime dalyvavo policija, Alpha antiteroristų vienetas, kuris paprastai laisvina įkaitus iš lėktuvų, autobusų ir pastatų, parašutinininkai

ir motorizuoti daliniai, paruošti kovai su NATO. Dalyvavo ir artilerija bei kovos helikopteriai. Taigi netrūko nieko. Viskas baigėsi fiasku.

Maskvos klaida buvo pulti, vietoj ieškoti taikaus susitarimo. Šitas įvykis ir iš vis karas Čečėnijoje, kur rusai per pusantrų metų nieko nelaimėjo, parodė tikrą Rusijos armijos „galybę“. Ji negali galvoti apie jokią rimtesnę karą, bent šiuo metu.

Net prez. Jelcinas netiki savo armijos pajėgumu. Jis duoda pirmenybę Vidaus Ministerijos kariams, kurių yra apie 300.000.

Prieš subyrant imperijai, S.Sajunga turėjo 4 milijonus karių. Geriausi iš jų buvo dislokuoti R.Vokietijoje, Vidurio Europoje ir Pabaltyje. Iš ten jie buvo atitraukti ir, kai nebuvo kur juos dėti, paleisti namo. Dabar armijoje liko tik 1,5 milijono kareivių. Trečdalis jų visai neparuošti karui, o likę tik pusiau apmokyti.

Jei Maskva dabar baugina karu, pavyzdžiui, jei Baltijos valstybės įsijungtų į NATO, tai jų grasinimai yra paremti atominėmis bombomis. Tokių jiems nestinga. Bet karą laimėti be kariuomenės visvien negalima. S.J.

Kauno „Drobės“ bendrovė nežino, kur dingo jos pinigai

Kauno „Drobės“ bendrovė, kurioje dirba beveik 3 tūkst. darbuotojų, nežino, kas atsitiko su 1,065 mln. JAV dolerių, kuriuos jos Vakarų partneriai išsiuntė į įmonės sąskaitą, įšaldytą Lietuvos akciniame inovaciniame banke (LAIB). Tokią sumą „Drobės“ produkcijos pirkėjai išsiuntė LAIB moratoriumo išvakarėse.

Pagal Lietuvos banko praėjusių metų gruodžio 20 dienos raštą visos įplaukos turėjo būti grąžintos siuntėjams, tačiau „Drobės“ partneriai ir juos aptarnaujantys bankai tvirtina, kad pinigų negavo.

Sunerimę vilnos bendrovės vadovai raštu kreipėsi į Lietuvos banką ir į LAIB administratorių Raimundą Spruntulį, tačiau jokios informacijos apie tai negavo.

„Drobę“ stabdo ir LAIB įšaldyti turėtieji įmonės pinigai. Įmonė jau negali atiskaityti už gautas žaliavas, energijos išteklius, sumokėti mokesčių, be to, nežinodama finansinės būklės, negali sudaryti naujų produkcijos

pardavimo sutarčių šiems metams. 1995 metais „Drobė“ pardavė produkcijos už 76 mln. litų, į biudžetą sumokėjo 5,5 mln. litų mokesčių ir 3,7 mln. ankstesnių skolų bei delspinigių. Per metus įmonės gamyba išaugo 33 proc., o prekyba su Vakarais - net 98 proc.

Ji tapo patikima vilnos iš Austrijos ir chemijos produkcijos iš Vakarų Europos šalių pirkėja, todėl už gautas žaliavas galėjo atsiskaityti po 4-6 mėnesių. Dabar šis pasitikėjimas susvyravo.

„Drobės“ administracija ir 2165 pareiškimą pasirašę įmonės darbuotojai kreipėsi į šalies Prezidentą, kad jis neleistų sužlugti ant kojų jau atsistojusiai įmonei ir nurodytų Lietuvos bankui grąžinti nusavintus 1,065 mln. dolerių arba bent tiksliai informuotų, kur jie yra.

Įmonė taip pat prašo beprocentio 1 mln. JAV dolerių kredito, kol grįš nežinia kur esantys pinigai. Ji tikisi, kad nebus skaičiuojami ir delspinigiai už sausio mėnesį nesumokėtus mokesčius bei energijos išteklius. LR

pasiryžimo dieną“, kai prieš devynerius metus arkivyskupas J. Matulaitis buvo paskelbtas palaimintuoju. Pal. arkivyskupą J. Matulaitį Panevėžio vyskupas pavadino „šviesuliu visai Bažnyčiai“. Vyskupas drauge pabrėžė, jog tautos didybė remiasi iš jos kilusių asmenybių gausa. Jis priminė Šventojo Tėvo raginimą artėjant III tūkstantmečiui surasti ir į altoriaus garbę iškelti tautos kankinius. Tarp šių kankinių, sakė vyskupas, yra ir trys Lietuvos vyskupai. Baigdamas pamokslą, vyskupas J. Preikšas akcentavo visų tikinčiųjų pašaukimą tapti šventais. Aplink esant tiek daug blogio, tikintieji, jo žodžiais, turėtų laikytis Palaimintojo J. Matulaičio šūkiu „Blogį nugalėti gerumu.“

Marijampolėje...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

Vladas Michelevičius, Kauno kunigų seminarijos vicerektorius kan. Br. Antanavičius, seminarijos prefektas kun. P. Purlys, dvasios tėvas E. Bartulis, kiti kunigai. Šventėje dalyvavo II Kauno tarpdiecezinės kunigų seminarijos kursas, kurio globėjas yra Palaimintasis arkivyskupas Jurgis Matulaitis, daug tikinčiųjų. Prieš šv. Mišias Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos Vargdienių kongregacijos seserys drauge su moksleiviais parodė šiai progai skirtą meninę programą.

Per pamokslą vyskupas J. Preikšas priminė „tą džiaugsmo ir

TRUMPAI

Aistros kyla Izraelyje dėl Jeruzalės padalijimo planų. Ministro pirmininko pareigas einantis Simon Peres, paskelbdamas, kad visuotiniai rinkimai skelbiami anksčiau laiko, faktiškai pradėjo rinkimų kampaniją. Izraelio dešinieji apkaltino premjerą Peres ketinimu sostinę Jeruzalę pasidalyti su besikuriančia Palestinos valstybe ir noru atsisakyti Golano aukštumų. Dėl Golano grąžinimo Sirijai premjeras Peres siūlo klausimą išspręsti referendumu. O Jeruzalės tema Izraelio ministras pirmininkas pareiškė, kad sostinė niekada nebus padalyta. Simon Peres gyrė Izraelio autonomijos susitarimus su palestiniečiais ir savo openentams pasiūlė pasižvalgyti, kaip klostosi reikalai Bosnijoje ir Airijoje.

Apie Airiją, ypač apie britų valdomą šiaurinę jos dalį Anglijos parlamente ir per britų televiziją kalbėjo ministras pirmininkas John Major. Atstovų rūmuose pasakytoje kalboje patvirtino, kad jis sieks išspręsti Ulsterio konfliktą naujais rinkimais, kuriais būtų šaukiamas steigiamasis susirinkimas, kuris būtų ir turėtų išspręsti Siaurės Airijos problemą. J. Major variantui nepritaria Airijos valdžia ir Airijos respublikonai, kurie bėgsta, kad rinkimuose jie bus sutriuškinti protestantų daugumos.

Po 30 metų trukusio pilietinio karo Gvatemalos horizonte pradėjo ryškėti taikos perspektyvos. Romoje, Gvatemalos valdžios ir partizanų atstovai pirmą kartą kreipėsi į spaudą su bendru pareiškimu, kuriame patvirtino esamą abipusį pasitikėjimą ir ryžtą tęsti pokalbius. Pasak apžvalgininkų bendras pareiškimas atvėrė kelią būsimoms formalioms taikos deryboms.

Katalikiškos pradžios mokyklos ir vaikų darželiai Vietname yra labai populiarūs, ir juos lanko ne tik katalikų vaikai. Šiuo metu šalyje veikia dvidešimt katalikiškų pradžios mokyklų, kurios labai vertinamos tiek dėl

mokymo lygio, tiek dėl mokytojų kokybės. Valstybinių mokyklų mokytojai pripažįsta, kad iš katalikiškų mokyklų į valstybinę mokymo sistemą atėję vaikai būna puikiai paruošti. Katalikų Bažnyčia Vietname taip pat išlaiko mokyklas pamestinukams, vaikams su negalia ir profesines mokyklas.

Pekine įvyko Kinijos komunistų partijos konferencija, svarsčiusi su religija susijusias problemas. Jos metu buvo pasiūlyta įvesti naują registracijos sistemą ir sudarinėti maršrutą į šalį įvažiuojantiems užsieniečiams, besidomintiems religiniu Kinijos gyvenimu. Be to buvo svarstoma, kaip geriau kontroliuoti įvairių religijų tikinčiųjų veiklą. Buvo pasiūlyta įvesti privalomą kulto vietų registraciją, sudaryti brigadas vadinamą „patriotinių pamokslininkų“, kurie skatintų įvairių religijų paklusnumą partijos vadovavimui. Taip pat buvo rekomenduota griežčiau kontroliuoti religinius katalikų ir musulmonų leidinius.

Vasario 12 dieną Vatikano Radijas pažymėjo savo gyvavimo 65-metį. 1931 metų vasario 12-ąją įvyko iškilminga Vatikano radijo stoties inauguracija, o radijo patalpas ir įrenginius pašventino pats popiežius Pijus XI savo paties šiai progai sukurta malda. Po to Pijus XI pats įjungė aparatūrą ir į eterį savo ranka Morse ranktu pasiuntė žodžius: „In Nomine Domini. Amen.“

Per tuos 65 metus, Vatikano radijas palaiapsniui ir nuolat augo bei plėtėsi. Šiandien turi virš 400 darbuotojų ir kasdien transliuoja laidas daugiau negu 30 kalbų, prie kurių reiktų pridėti nekasdien, bet periodiškai transliuojamas laidas dar keliolika kalbų. Kaip šiandieninės sukakties proga pastebėjo programų direktorius kunigas Lombardi, Vatikano radijo tikslas išlieka tas pats kaip ir prieš 65 metus: laisvai, ištikimai ir veiksmingai skelbti krikščionybę bei sujungti katalikybės centrą su įvairiomis pasaulio šalimis.

Maskvoje dreba žmonės...

Rusijos sostinėj atšalo oras, o gatvėse gyvena nuo 30.000 iki 300.000 žmonių neturinčių pastogės. Valdžia jais nesirūpina. Karts nuo karto policija tokius išveža iš miesto centro, kai laukiama aukštų užsienio svečių. Benamiams priglauti yra tik vienas viešnamis su 24 lovomis... Jais rūpinasi užsienio organizacijos, ypač prancūzų „Gydytojai be sienų“. Aišku kad tokios organizacijos neturi iš ko išspręsti šitokio masto problemos. Neturi jos ir jokios galios. Taip Maskvos gatvės gyventojai išbadė dreba nuo šalčio ir laukia pavasario.

Drebuly apėmė ir Rusijos turtinguosius, kurie turi nemažai dolerių. Skaičiuojama, kad kas dien į Rusiją įplaukia apie 100 milijonų dolerių iš nelegalios „prekybos“, o iš vis krašte esą 20 milijardų dolerių. Kiekvienam gyventojui tektų po 400 dolerių, žinoma, jei jie būtų teisingai padalyti.

Spekulantai ypač mėgsta \$100 banknotus, nes jie užima mažiau vietos. JAV pastebėjo, kad

tokie banknotai yra lengviausiai padirbinėjami. Iš 10 dolerių specialistai padaro šimtą ir t.t. Treasury Departamentas nutarė išleisti naujus \$100 banknotus, kad sustabdyti minėtą padirbinėjimą.

Sužinoję apie tai rusų turtuoliai, pradėjo drebėti iš baimės: kas bus su jų doleriais? Mat, 80% juodai cirkuliuojančių dolerių yra šimtinių žaliukų formoj. Per paskutinę rublių reformą 1993 m. buvo paskelbta, kad žmonės juos privalo per trumpą laiką išleisti apsipirkdami. Vėliau jie liko beverčiai. Rusai galvoja, jog panašiai gali atsitikti ir su jų laikomais doleriais, kai bus išleisti nauji \$100 banknotai.

JAV vyriausybė nutarė nuraminti rusų dolerių taupytojus. Per radiją ir TV pranešinėjama rusų kalba, kad minėti banknotai nepraras savo vertės po jų pakeitimo naujais.

Bet Rusijoje įprasta niekuo nepasitikėti, net ir amerikiečiams.

S.J.

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo minėjimas Melbourne

Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas prasidėjo iškilmingomis pamaldomis Svč. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje, vasario 18 d., sekmadienį 11 val. ryto. Su gilia Tėvynės meile širdyse atvyko labai daug maldininkų, kurie erdvioje bažnyčioje gerai sutilpo.

Organizacijos su savo vėliavomis, garbės sargybomis ir visa procesija lėtai žengė viduriniu bažnyčios taku, kol prisitartinio prie altoriaus. Parapijos choras, diriguojant Petru Morkūnui, lydėjo žengiančius giesme: „Apsaugok Aukščiausias...“ Didžiaisiais vargonais grojo Zita Prašmutaitė. Ir kitas tris gražias giesmes bažnytinis choras balsingai ir galingai pagiedojo. Pamaldos užbaigtos visiems kartu giedant Tautos Himną.

Klebonas dr. Pr. Dauknyš iškilmingos Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga, pasakė gilių, tautinių minčių pamokslą. Liturginius skaitymus atliko Lietuvos Garbės Konsulas, Kęstutis Lynikas. Aukus prie Altoriaus atnešė Kat. Mot. pirm. Halina Statkuvienė ir vicepirm. Vida Vaitiekūnienė.

Šventės tęsinys vyko Liet. Namų koncertų salėje 1.30 val. Programos eigą pranešinėjo Rasa Statkuvienė, kuri tuoj pakvietė Melb. Apyl. v-bos pirm. dr. K. Zdanių, kuris pasveikino visus taip gausiai susirinkusius. Trumpu šventės įvadu jis atidarė minėjimą ir pasakė, kad Vasario 16-toji įvyko prieš 78-nis metus ir, kad tas yra Lietuvos šio šimtmečio istorijoje svarbiausias Lietuvai įvykis ir, kad tą įvykį mėginsime tinkamai paminėti.

Po vėliavų įnešimo ir įtvirtinimo, Rasa pakvietė mūsų gerb. kleboną dr. Pr. Dauknyš iškilmių invokacijai ir po to formaliai paskaitai pakvietė į sceną visiems gerai pažįstamą, veiklų bendruomenės narį, 20 metų besidarbuojantį prie lietuviškų radijo laidų, p. Gabrielių Žemkalnį.

Paskaitininkas paminėjo visas atžymėtas Lietuvos šventes kalendoriuje - triumfo ir tragedijų dienas. Jis pasakė, kad jų išviso nebūtų, jeigu ne 1918 m. Vasario 16-toji. Kad Vasario 16-tosios Aktas buvo revoliucinis žygis, o ne keno nors malonės aktas ar nepriklausomybės dovanojimo aktas. Kad tuo Aktu lietuviai pasiėmė patys laisvę sau. Toliau kalbėdamas, paskaitininkas Gabrielius Žemkalnis palygino Kovo 11-tosios Akto 75-kių metų, kuriuo lietuviai vėl patys laisvę sau pasiėmė. Panašumo šiuose dvejuose nepriklausomybės atstatymuose tikrai yra daug. Dar kelis panašius įvykius prelegentas paminėjo tarp 1918-tų ir 1990-tų metų.

Labai įdomu buvo išgirsti apie posėdžių protokolus, rašytus po Nepriklausomybės paskelbimo 1918 m. Antrą dieną po iškilmingo Akto

pasirašymo jie padarė net dešimt nutarimų. Penkioliktas protokolas jau rodo balandžio mėn. tremtinių grąžinimo sudarytą komisiją. Įvairios komisijos buvo kaip ir pagrindas vėliau įsteigtoms ministerijoms. Iš paskaitininko supratome kaip pirmame pusmetyje jau buvo rūpintis švietimo reikalais. To laiko Lietuvos prezidiumo protokoluose atsispindi nuoseklus Lietuvos valstybės atstatymas.

Prelegentas G. Žemkalnis išreiškė, kad karas, okupacija pristabdė valstybės statymą, bet niekada visiškai nesustabdė Vasario 16-tosios uždegtos ugnies, kuri neužgeso; ji degė Lietuvos miškuose, daugumos lietuvių širdyse bei užsiliepsnojo Sąjūdžiu ir prašvito vėl.

p. Žemkalnis kalbėjo sakdamas, kad ta ugnis dega ir toliau. Kad vyksta toliau ir valstybės statymas, tik, kad kai kurie valstybės statytojų veiksmai, ar tų statytojų praeitis yra nesuderinami su gero pastato statymu.

Pabaigai prelegentas pacitavo tris Vytauto Landsbergio pasisakymus: vieną - birželio 14-tą, prisimenant okupacijos metines: „Komunizmas pats kuria konfliktus, kad galėtų veistis.“

1989 m. Čikagoje - „Ateina išsivijęs išbandymų metas, mylėti Lietuvą ne idealizuotą, ne pasakų karalaitę iš tolo, bet vargšę, sergančią, išprievartautą, girtą ir purviną. Ar bus jėgų tokią mylėti?“

Ir 1993 m. sausio 13 d. - „Vyriausybės yra laikinos - Lietuva amžina.“

ALB Apyl. v-bos pirm. dr. K. Zdanius padėkojo paskaitininkui Gabrieliui Žemkalniui už labai įdomią paskaitą ir pakvietė minutę visiems susikaupti, prisiminti ir pagerbti už Lietuvos laisvę kovojusius Savanorius Kūrėjus, kurių nė vieno gyvųjų tarpe Melbourne jau nebeturime.

Premijų įteikimas moksleiviams

Pagal kasmetinę Australijos Liet. Fondo tradiciją, Algis Simkus įteikė premijas geriausiems lietuvių kalbą išlaikiusiems abiturientams. Šiais metais laikė keturi ir visi gerai išlaikė. Pagal Australijos gimnazijos įvertinimo laipsnį trys abiturientai gavo A+, nors taškų sistemoje buvo pusė taško skirtumas. Pirmą premiją - \$150 gavo Petras Aras, antrą \$100 Daina Didžytė, trečią premiją \$75 gavo Albina Strungaitė.

Taip pat iš „Ateitis Žingsnių“ redaktorės Jonės Zitkevičienės duoto sąrašo geriausiais straipsniais pasižymėję sekantys jaunuoliai-ės buvo iškviesti į sceną ir atžymėti: Dalytė Didžytė, Ginta Statkutė, Dainius Aras, Saulius Skėrys, Albina Strungaitė, Rimas Strunga, Gražina Kymantaitė, Daina Didžytė, Brigita Balbataitė, Lina Didžytė, Raminta Kymantaitė, Daiva

A. † A. Bonifacas Butkus

Bonifacas Butkus gimė 1907 metais Grigaičių kaime, Platelių valsčiuje. Kariuomenę atsitarnavo puskarininko lapsnyje. Pasiliko Kaune žandarų būryje. Tėvui mirus, motinai prašant, palieka tarnybą ir grįžta namo. Kretingos rinktinės vado kapitono Buringo patvarkymu, perima Platelių Saulių būrį. Susipažįsta su Stase Rušinskaite ir ją veda, paveldėdamas žmonos stambų ūkį Sedos valsčiuje. Rusams užplūdus Lietuvą, pasitraukia Vokietijon, iš kur emigruoja į Prancūziją. Pabuvęs trejeta metų, atvažiuoja į Australiją su visa šeima ir įsikuria Melbourne.

Visą laiką dirbo statyboje staliaus darbą. Nors jis niekam nesiskundė, bet neturėjo geros sveikatos. Australijoje turėjo tris operacijas, kol pagaliau užmerkė akis, ... palikdamas liūdesy žmoną Stasę ir dukrą Aldoną, brolių Petrą Australijoje ir seserį Suzaną

Lietuvoje. Buvo nuolatinis „Tėviškės Aidų“ skaitytojas, lietuviškų pamaldų lankytojas ir lietuviškų parengimų dalyvis. Palaidotas Fawkner kapinėse. Tebūna jam lengva Australijos žemelė. Iisėkis ramybėje

Statkutė, Saulius Klimas, Adelė Kristens, Alanta Skėrytė, Martynukas Didžys.

Meninė minėjimo dalis

Pasigirdo muzika ir į sceną išėjo melbourniškiams jau pažįstamas Folklorinis Ansamblis - Melbourne Kaimo Dainininkai, - moterys ir vyrai. Jie padainavo net vienuolika įvairių dainų, kaikurias su kanklių (Danis Aras) ir smuiko (Danis Kęšminas) palyda. Ansamblių sudaro jaunesni, balsingi dainininkai.

Viena iš dainininkių, Ansamblio organizatorė Alena Karazijienė pristatė publikai visas tas dainas su ryškiais senovinių dainų apibūdinimais ir su krisleliu sąmojaus. Ji pasakė, kad dainomis išsakytas skausmas, džiaugsmas, darbas, kova ir rūpesčiai. O vienas iš tų rūpesčių kiekvienam vyrui buvo susirasti sau mergelę ir paskui dar įtikinti tėvą, kad leistų ženyti.

Antroje dainoje „Oi eisiu, eisiu“, Birutė Prašmutaitė dainavo solo ir ji savo stipriu soprano balsu vėl gerai užsirekomendavo. „Atein rudenėlis“, solo partiją dainavo Bronė Staugaitienė. Visada malonu jos klausytis, ir publika smarkiais plojimais tą įvertino. Ypatingai sužavėta buvo publika daina „Per laukelį jojau“, kurią išpildė trys balsingi Ansamblio jaunuoliai: Faustas Sadauskas, Gabrielė Staugaitytė ir Stepas Levickas.

Malonios akimirkos prabėgo stebint „Gintaro“ tris poras merginų lėtai, su rožytėmis rankose šokant, Ansamblio dainininkams dainuojant „Per girią, girelę...“ Paskutinę dainą, „Kur sodai žydėjo“, Folklorinis Ansamblis dainavo su kanklių, smuiko ir burninės armonikos (Donato Juknevičiaus) palyda.

Sveiko gyvenimo mokykla

* Kai valgome, neturi būti ištartas nė vienas piktas žodis. Poreikis dažnai valgyti - nesveikas reiškinys.

* Nereikia valgyti, kai kamuojama skausmas, fiziniai negalavimai, kai esate protiškai išsekę, kai pakyla kūno temperatūra.

* Ligonio nepatariama maitinti tol, kol jis nepasijus išbadėjęs, kol nenukris temperatūra. Rytų

Visad laukiama tautinių šokių „Gintaras“ grupė pašoko tris šokius; labai mėgiama „Lenciūgėlį“, kurį šoko keturios šokėjos ir vienas vyras. „Obelytė“ ir „Delnų polką“. Labai vikriai ir pasitikinčiai šoko visas 12-kos porų „Gintaro“ sąstatas.

„Dainos Sambūris“, diriguojant Birutei Prašmutaitei ir piano akomp. Zitai Prašmutaitei, padainavo keturias, gerai parinktas dainas: muz. Telksnio „Gimtinės upeliai“ ir vien moterys padainavo M. Noviko harmonizuotą liaudies dainą „Oi griežlele, griežlele“. Muz. Raudonikio „Krantų gėlė“, dainavo vien vyrai, ir visas choras padainavo muz. Stankevičiaus, iš Kanados, „Prisikėlimo Himną“.

Bendruomenės pirm. dr. K. Zdanius padėkojo visiems-oms programą išpildžiusiems. Padėkojo ir visiems už dalyvavimą minėjime. Dovanėles įteikė dirigentei Birutei Prašmutaitei, „Gintaro“ tautinių šokių grupės vadovai Daliai Antanaitienei ir Folklorinio Ansamblio vadovėms Alenai Karazijienei ir Bronėi Staugaitienei.

Popietės užbaigimui pirmininkas pakvietė visus sugiedoti Tautos Himną. Galiausiai pirm. dr. K. Zdanius pakvietė visus programos dalyvius ir iš toliau atvykusius tautiečius eiti į Jubiliejinę salę lengvai užkandai, vaisvandenių ir kavos ar arbatos išgerti.

Dažnai žmonių gyvenimas bei jų darbai - kartais ir labai reikšmingi - vertinami tik jiems mirus, o darbai ir atsiekimai nugula po bendrais kultūriniais klodais be jokio įvertinimo. ALB Melb. Apyl. v-ba, o ypatinai jos pirmininkas, jau kelintą kartą atkreipia gilesnį dėmesį į visą mūsų senstančios bendruomenės kartą. Įvertina jų atsiektą veiklą, nes visi bendrai, vieni protiniai, kiti fiziniai krovė į bendrą aruodą, kuris su bręstančiu pasitikėjimu pamažu jau perleidžiamas jaunesnei kartai.

A. Baltrukonienė

ADELAIDĖ

* Sugrįžo A.Liet.Kat.Moterų Dr-jos v-bos pirmininkė Salomėja Vasiliauskienė, atstovavusi Australijos lietuves katalikes moteris Canberroje vykusiame Pasaulio Katalikių Moterų Organizacijų Unijos Narių Suvažiavime.

Dr-jos v-ba vasario 13 d. paruošė sutikimo pietus, pasidalinti išpūdžiais, padėkoti už gražiai atliktas pareigas, atstovaujant Australijos lietuves katalikes moteris suvažiavime. Kartu ir sutikimą monsinjorui J.Antanavičiui, kuris dalyvavo Suvažiavime, kaip Lietuvos Kat.Mot.Organizacijų sąjungos Dvasios Vadas, o dabar atvyko Adelaidėn.

Prieš pietus Monsinjoras padarė mums mielą staigmeną, aukojo šv.Mišias ir tarė gilią mintis sužadinantį žodį.

Klebono svetainėje mūsų Klebonas, sugrįžusi Pirmininkė ir Svečias Monsinjoras, valdyba su vyrais ir Parapijos gyventojai palinkėjome „Valio, Ilgiausių metų“. Pietaudami ir prie kavutės vis klausėmės ir klausinėjome tai mielą Svečią, tai Pirmininkę.

Iš gerb.Monsinjoro išgirdome daug dar negirdėto apie Lietuvos kančias, tiek daug išgyventa Mons.Antanavičiaus. Laimė, kad ištikus sunkenybėm, vis išgelbsti šalia atsiradę geri žmonės. Taip ir ši kartą, nemokėdamas kalbos važiuodamas į Australiją, surado Canberroje „Angelą Sargą“ - mūsų vald. pirmininkę Salomėja. Ji nuoširdžiausiai padėjo susidariusiose sunkenybėse. Dėkojo Salomėjai ir padėkos ženklai, apjuosė ją nuostabiausiai gražia, žydrios dangaus mėlynės spalvos tautine juosta ir pasakė, matęs ir pajutęs, kad Salomėja tą juostą panaudos ne tik sau, bet ir visų džiaugsmui ją parodose išstatydama. Valdybą Monsinjoras apdovanojo savo knygom: Kunigas Alfonsas Lipniūnas ir Tiesos ir Meilės kelias.

Pirmininkė parodė dalį Suvažiavimo nuotraukų. Geros nuotraukos, mūsų atstovės lietuves, pasipuošusios tautiniais rūbais gražiai atrodo, suruošta puiki parodėlė. Salomėja važiavo apgalvojusi, apsikrovusi smulkiais lietuviškais medžio, gintaro, metalo išdirbiniais, net Lietuvos ir Draugijos vėliavom, juostom, staltiesėm, Monsinjoras ir Pasaulio Lietuvių Katalikių Moterų Organizacijų Sąjungos pirm. A.Janačienė praturtino savo atsivežtais.

Bet neužteko laiko mūsų išišnešėjimui, mūsų Pirmininkė turėjo pakilti, o ir Monsinjorui, taip plačiai dirbančiam Lietuvoje ir iš širdies, visu įsijautimu pasakojančiam, reikėjo poilsėlio.

Su Pirmininke sutarėm, padaryti Dr-jos pabendravinimą, kad visos narės ir norintieji išgirstų apie Suvažiavinimą, o Suvažiavimas buvo įdomus, prasmingas, plačiau atvėrė akis.

Esame dėkingos Monsinjorui J.Antanavičiui ir savo Pirmininkei.

* Vasario 16-tąją šventėme ir penktadienį Vasario 16-tąją dieną

Lietuvos Garbės Konsulas J.Jonavičius sukviėtė Adelaidės lietuvius paminėti Lietuvos Nepriklausomybės Šventę tą pačią 16d. - tada, kada ji švenčiama Tėvynėje - kartu su Lietuva.

Paminėjimas vyko Lietuvių Katalikų Centro salėje. Visi nešėme

savo paruoštą užkandėlį - gražiai, turtingai pasidengėme suneštinių vaisių stalus. Parapijos Taryba vaišino vyneliu.

Šventoriuje prie stiebų paruoštos vėliavos pakėlimui, mes visi su gelele rankose. Jas sudedame prie Lietuvos Žemės Paminklo. Ap.Vald.pirm.J.Vabolienė ir Lietuvos Garbės Konsulas J.Jonavičius taria trumpus džiaugsmo, rūpesčių ir vilties žodžius. Giedame Lietuvos Himną. Ramovėnai kelia vėliavas. Lietuva Nepriklausoma - švenčiame tą brangiausią dieną. Šventiška, jauki nuotaika.

Kun.Klebonas trumpu žodžiu palaimina maisto stalus ir skaniai užkandžiuojant, ar kavutę su pyragėliu girksnodami, prie staliukų žiūrime video filmą iš Lietuvos „Dainuojam Motinai, Tėvynei ir Lietuvai“, Vilniaus sporto rūmuose 1991.V.5 d. Filmą rodė A.Budrys.

Lengvo žanro dainos, mums jau žinomi kai kurie dainininkai autoriai. J.Jonavičius atkreipė dėmesį, kad atydziai įsiklausytume Telksnio „Laimink, Marija“ - tikrai daina lyg giesmė, gražiai skambėjo. Garbės Konsulas nuoširdžiai visiems padėkojo ir pakvietė mūsų svečią Mons.J.Antanavičių tarti mums žodį. Monsinjoras labai plačiai pasakojo visu savo jautrumu išgyventus sunkumus komunistų baisiais laikais ir dabar Nepriklausomai Lietuvai keliantis iš okupacijos metų visos Tautos sužalojimų. Monsinjoro meilė Lietuvai - jos žmogui, jo įsipareigojimai Dievo tarnybai, iš giliausios širdies besiveržias pasakojimas, išgyventas jo paties žavi ir griaudina.

Dalyvavo virš 100 asmenų. Džiugu, kad lietuviai gausiai susirinko, kad šia brangia proga išgirdome ir žodį iš Lietuvos atvykusio svečio, tikrai buvome su švenčiančia Lietuva.

* Vasario 16 d. vyko Ap.Valdybos paruoštas priėmimas parlamentarams.

Buvo paruoštas Lietuvių Namuose, ieškant draugų mūsų Lietuvai. Dalyvavo apie 100 asmenų, pravedė Šarūnas Vabolis.

* Vasario 17 d. Liet.Radio valandoje Vasario 16 d. paminėta Ap.Vald. pirmininkės J.Vabolienės žodžiu, eilėraščių ir lietuviškų dainų pynė.

* Lietuvos Nepriklausomybės Šventė, paruošta Apylinkės Valdybos buvo minima sekmadienį, vasario 18 d.

Prieš šv.Mišias Rožinio dalį, intencija - už Lietuvą, pravedė Judita Nekrošienė.

Šventoriuje išsirikavo 4-rius vėliavos su palyda, žodį trumpą, plačiai apimantį, prasmingą, tarė A.Vitkūnas, Ramovėnams keliant vėliavas, sugiedojome Lietuvos Himną.

Zengiant vėliavom į Bažnyčią, užgrojo vargonai. Dalyvavo 4-rius vėliavos: Liet.Kat.Moterų Dr-jos, nešėjos tautiniais rūbais pasipuošusios, Sportininkų, asistavo jaunučiai sportininkai, Ateitininkų, asistavo at-kės tautiniais rūbais vilkinčios, ir Ramovėnų, nešėjai per pečius persijuosę tautinėm juostom. Procesiją atvedė dvi mažutės mergytės. Altorius papuoštas tautinių spalvų žiedais.

Šv.Mišias aukojo klebonas kun.

Juozas Petraitis ir monsinjoras Juozapas Antanavičius, pagelbines apeigas atliko jaunimėlis. Skaitymus skaitė Birutė Stankevičienė, Auką atnešė procesija: Danielius ir Antanas Soda nešė degančias žvakutes, po gėlyčių puokštelę su vainikėliais ant galvučių - Vaiva Kubiliūtė ir Emilija Soda, Auką - Audra Verbylaitė ir Andrius Verbyla.

Mons.J.Antanavičiaus pamokslas ypatingas - jaudinasi pats pamokslininkas, išgyvendamas skaudžius prisiminimus ir mums rieda ašaros...

Kiek Lietuvoje jų išgyventa ir kiek daug daroma ir padaryta... Kelios nuotrupėlės iš pamokslų: Sėdi bažnyčioje vaikučiai našlaitėliai, kurie iš skausmo pavydžiom akutėm sekdamo savo bendraamžius, linksmi nusiteikusius, šalia tėvelių, jų priglaudžiamus, paimančius už rankučių... Tiems bedaliams mažutėliams, juos krikštijant surasta Krikšto Tėvai, kurie, lyg tikri tėveliai, juos pamilė, turi priebėgą savo Krikšto Tėvelių namuose... Juk tai gražiausias darbas! Ir daug, daug tokių kilnių darbų...

Komunizmo sugriuvimas prasidėjo nuo Lietuvos, nes tikėjimas ir lietuviybė yra du stulpai, kurie išlaikė Tėvynę. Yra daug sunkumų, bet einama su viltimi.

Pamoksle jausmo persunktais žodžiais kalbėjo „Kokie mes atėjome į 16-tą Vasario ir „Žmogaus dvasinė didybė ir niekšiškas“.

Lietuva - mažas žemės lopinėlis be galo brangus, aplaistytas tėvų, brolių krauju, motinų, seserų ašaromis. Tarkime sau - niekada neužmiršiu Tėvynės meilę perduoti savo vaikams....

Bažnyčioje buvo daug žmonių. Vad.N.Masiulytei-Stapleton giedojo bažnytinis šv.Kazimiero choras.

Papietavus Parapijos salėje ir Lietuvių Namuose, 1.30 val. vyko 16-tosios Vasario Minėjimas Lietuvių Namuose.

Salė išpuošta Lietuvos vėliavom, pilna žmonių. Minėjimą atidarė ALB Adel. Apyl. Pirm. Janina Vabolienė trumpu žodėliu. Paminėjo, kad 1918 metų Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimas tai švyturys visai Tautai. Jis stiprina visus visur ir visada, mums liko dirbti, kad pilnai atsiiektume tos

Australijos lietuvių premija

Sakių „Varpo“ vidurinėje mokykloje 1995 m. gruodžio mėnesį įvyko Sakių krašto abiturientų rašinių konkursas, susietas su dr. V. Kudirkos pagerbimu. Konkursui atrinkti abiturientai konkursiniu rašiniu turėjo atskleisti jo vaidmenį Lietuvos istorijoje ir tautinio atgimimo sąjūdyje. Konkurse dalyvaujantiems abiturientams

1996 m. vasario mėn. „Tėviškės Aidams“ aukotojų sąrašas:

\$200 Melb.Katalikių Moterų D-ja, \$131 V.Koženiausienė už loteriją, \$50 Pertho Liet. Bendruomenė, \$20 A.Kairaitis, po \$15 F.Borumas, A.Dancevičius, J.Grigaitienė, L.A.Jančauskas, A.Kelly, J.Kemėžienė, J.King, Br.Leitonas, Vl.Leitonas, A.irJ.Lekniai, O.Liubiniene,

brangiausios Nepriklausomybės. Pristatė viešnią Remigiją Kubaitienę, kurią V-ba pakvietė iš Lietuvos padėti V-bai kultūrinėje srityje ir Adelaidės Lietuvių Mokyklai.

R.Kubaitienė skaitė paskaitą apie visokeriopą dvasingumą. Dėkojo v-bai už pakvietimą ir padovanojo puikų lininį rankšluostį su įrašytu Lietuvos Himnu. Linkėjo - tebūnie Lietuva ir mes visi kartu ir gyva laisva Lietuva.

Meninėje dalyje 3 skambias dainas: „Sauksmas“ A.Kačanausko, „Girių Dainą“ E.Balsio ir B.Gorbulskio „Nemuno kloniai“ padainavo Adelaidės Moterų Oktetas, vad. ir akomp. Genovaitė Vasiliauskienė. Viktoras Ratkevičius paskaitė Jono Strielkaus „Lietuva“. Anita Patupienė skaitė Br.Žalio „Mano Tautos Metraščiai“. „Branda“, vadovaujama L.Fuller ir A. Pociaus, pašoko „Gyvatarą“, „Per Girių Girelę“ ir Aušrelę.

Lituania mišrus choras padainavo „Kur namas mūs“ harm. S.Sodeikos, Moterų choras - „Mylėk ir lauk“ A.Raudonikio, Vyrų choras - „Vyrai, užtraukim skambią dainą“. Ir užbaigai mišrus choras padainavo „Lopšinę“ harm. A.Mikulskio, kuri buvo labai gražiai išpildyta, sukėlusi puikią lopšinės nuotaiką ir „Šiaurės pašvaistę“ - muzika S.Sodeikos uždegančiai sudainuota. Dirigavo V.Straukas.

Liet. Namų sodelyje, Ramovėnams vadovaujant, nuleistos vėliavos, sugiedota Lietuvos Himnas, ir Marija, Marija.

Užgavėnių balius Parapijos Tarybos suruoštas Parapijos salėje vasario 17 d. 7.30 val. vak. Liet.Kat.Moterų Dr-jos v-ba paruošė maistą, o blynus kepė P.Zutautas ir G.Kazlauskienė. Dalyvavo 120 asmenų. Grojo gera, švelni muzika, sako - buvo geras balius.

* Išlydėjome mielą svečią Mons.J.Antanavičių

Vasario 22 d. ketvirtadienį po 8.30 val. šv.Mišių, kurios buvo koncelebracinės, aukojo kun.J.Petraitis ir mons.J.Antanavičius, Liet.Kat.Moterų Dr-jos v-ba paruošėme atsisveikinimo pusrytėlius ir palydėjome į aerodromą Monsinjorą, išvykstantį į Sydneį. Tenai susidarė gražus išlydinčių būrelis. Sutinkame, susigyvename ir vėl išlydime, ir visada palieka tuščia, graudu.

Buvo mielos dienos Adelaidėje, gausios mūsų lietuviškų parengimų.

S.P

reikėjo išaiškinti kas juos žavi ir kas nepatinka dr. V. Kudirkos raštuose. Vertintojų komisija geriausio rašinio laureate paskelbė Lukšių Vinco Grybo vidurinės mokyklos abiturientę A. Majauskaitę. Jai paskirta Australijos lietuvių Anicetos Liutkevičiūtės-Mainelienės 247 Litų premija, kuria ši mecenatė nori pagerbti savo motinos atminimą. T.Z.

E.Matulionis, V.Pažereckas, J.Sarapinas, po \$10 P.I.Aras, M.Stankevičienė, po \$5 V.Baltutis, P.Cesonienė, E.Dudėnienė, St.Einikis, J.Gatavičius, M.Gavėnienė, A.Jenkevičius, R.Kaunienė, E.Karblane, Br.Laucius, Vl.Morkys, Rita Rakūnienė, O.Simutienė, V.Stuikėvičius, P.Sukienė, S.Tamašauskas, H.Vytas, J.Zakarauskas.

Nuoširdus ačiū visiems aukojusiems „Tėviškės Aidų“ admin..

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Gyvojo Rožančiaus Brolija kovo mėnesį meldžiasi, kad Šv. Kazimiero užtarimu lietuvių tautos jaunimas aukotųsi Dievo ir tautos ypatingai tarnybai.

Gavėnios Rekolekcijas pravedė svečias iš Lietuvos Romualdas Ramašauskas - Krakės klebonas, dar jaunas - 35 m. amžiaus, o šiemet birželio 1 d. jam sueina 10 metų nuo Kunigystės šventimų. Jo pirmieji du pamokslai Lietuvių Namuose koncertų salėje kovo 2 d. Dalyvavo 78 žmonės, išgirdo kalbantį gerą oratorių - iškalbingą tikėjimo tiesų stiprintoją. Parapijos choro vadovė Zita Prašmutaitė pravedė skambias Gavėnios giesmes. Visi dalyviai svečiui sudėjo \$409 dovaną. Sekmadienį kovo 3 d. šventėme šv. Kazimiero šventę. Džiugo tuntas dalyvavo su vėliava, garbės sargyba ir sutartinai giedojo naujas, melodingas giesmes. Liturginius skaitymus atliko Rajono vadai - vyr. skautininkai: Rajono Vadas Narcizas Ramanauskas, Seserijos Atstovė Rasa Statkuvienė, Brolijos Atstovas Henrikas Antanaitis. Rekolekcijų vadovas kun. R. Ramašauskas tarė aiškų uždegantį pamokslą. Pamaldose dalyvavo skautų gausus būrys, iš viso 259 asmenys ir visi ėjo prie šv. Komunijos. Tikinčiųjų maldai suorganizavo Zita Prašmutaitė, ir kiekviena draugovė tarė savo maldos prašymą į Šv. Kazimierą. Pamaldos baigtos Lietuvos Himnu, nes Šv. Kazimieras yra kartu ir Tėvynės Lietuvos Valstybės dangiškasis Globėjas - Patronas.

Kun. J. Petraitis MIC - Adelaidės lietuvių klebonas, iškvieta iš Lietuvos Rekolekcijų vedėja ir pranešė, kad jam kelionę turi apmokėti po \$800 Adelaidė, Melbournas ir Sydney, o Perthas \$300. Jo įsakymu auka \$800 banko čekiu jau nusiuntėm Adelaidės Parapijos Tarybai. Ačiū visiems, kurie taip gausiai suaukojo.

Pranešimas Sauliams

Melbourn DLK Vytenio Saulių Kuopos Valdyba praneša visiems šauliams bei šaulėms: kovo mėn. 17 dieną, sekmadienį, įvyks Saulių Metinis susirinkimas Lietuvių Klubo patalpose, Bendruomenės kambaryje, pradžia pusė antros po pietų. Visi šauliai maloniai

Pranešimas

Sekantis Melbourn Lietuvių Pensininkų Sąjungos narių susirinkimas įvyks kovo mėn. 12 d. antradienį. Bus renkama Valdyba.

Aukos Australijos Lietuvių Fondui

Vasario 16-tos minėjimo proga Geelonge aukojo: po \$50 Geelongo Moterų Draugija (175), V. Aukštėjus (470), S. Sutas (180), \$25 dr. A. Gruzauskas, \$20 V. Salovėjus (295), po \$10 F. Andrikonis (220), J. Manikauskas (480), Irta Valodkienė (160), P. Saldukas (60), \$5 A. Jančiauskienė (180), \$25 C. Vaičekauskienė (195), įsigydama M. Kymanto Dainų knygą.

A.†A. Bonifacui Butkui mirus vietoje gėlių aukojo: \$50 J. Balčiūnas (2090), po \$20 G. ir D. Zemkalniai (315), A. ir J. Šimkai (185),

Po Rekolekcijų kelias dienas globojo mūsų svečią kun. R. Ramašauską po rytmetinių šv. Mišių ir pusryčių Parapijos Namuose; paimdavo jį visai dienai Zigmąs ir Eugenija Mackevičiai, Edvardas ir Eleonora Marganavičiai, Jonas ir Judita Dagiai, Stasys ir Petronėlė Šiuškai. Ačiū jiems visiems už tokią nuoširdžią svečio globą. Svečias iš Melbourno išskrido į Perthą kovo 7 d.

Parapijos išlaikymui aukojo: „T.A.“ Nr. 47 praėjusiais metais buvo paskelbta, kad \$250 be parašo ir be adreso aukojo, bet dabar atsiliepė, kad tai buvo E. Saltmerienė - ačiū jai! Dabar aukojo \$50 Stanislava Butkienė, \$50 A. Sadauskienė, \$50 A. Stasytis. Jiems visiems aukojusiems ir kartu prisiuntusiems „Tėviškės Aidų“ prenumeratas, nuoširdžiai dėkoja kun. Pr. Dauknyš.

Mūsų Parapijos Sekmadienio Mokyklai dar reikia kelių mokytojų. Kas galėtų sekmadieniais nuo 9 val. ryto suteikti pamokas, nuoširdžiai prašome pranešti Mokyklos Direktoriumi Algiiui Klimui.

Liudas Pikelis staiga namuose buvo ištiktas stroke - paralyžiaus. Mūsų kunigas po Šv. Kazimiero šventės ir sueigos nuvyko į Monash Medical Centre ir suteikė Ligonių Sakramentą su šv. Aliejais, nes jis be sąmonės. Buvo susirinkusi šeima - žmona Sofija ir dukterys. Daktaras kardiologas paaiškino Pikelio ligą ir tarė, kad maža viltis išgelbėti gyvybę.

Už Bonifaco Butkaus vėlę vietoje gėlių dabar dar šv. Mišioms paaukojo S.R. Radzevičiai.

Elena Eskirtienė, 74 m. amžiaus Sale Seniūnijos Seniūnė, po sunkios operacijos Sale ligoninėje mirė vasario 28 d. Giliame liūdesyje sūnus Viktoras, duktė Roma. Jos vyras Adolfas Eskirtas mirė Sale 1988.12.6. Po Rožančiaus ir laidotuvių šv. Mišių Sale katedroje, palaidota vietos kapinėse, kur ir jos vyras. Teilsisi Viešpaties Ramybėje.

kviečiami skaitlingai dalyvauti susirinkime, kadangi bus renkama nauja Saulių Kuopos Valdyba, arba bus perinkta ta pati, jeigu Valdybos nariai sutiks pasilikti kitai 2-jų metų kadencijai. Po susirinkimo Klube pabendraavimas - kavutė.

Melb. Kuopos Valdyba

Neužsirašę prašomi paskambinti V. Kružienei arba A. Sadauskienei. Taip pat prašome pranešti, jei kas yra užsirašęs, bet negalės dalyvauti.

A. Sadauskienė
Sekretorė

A. ir B. Staugaičiai (580),
V. ir G. Ališauskai (1305),
J. Zitkevičienė (125) ir \$10
M. Verbylienė (125).

Nuoširdus ačiū už aukas,
Vincas Ališauskas
ALFondo išdininkas

Džiugo Tuntas

Lietuvių Skautų Sąjungos dangiškojo Globėjo Šv. Kazimiero šventę iškilmingai šventėme kovo 3 d. - šios šventės išvakarėse. Iškilmingos pamaldos Švč. Marijos Jūrų Zvaigždės bažnyčioje buvo pilna žmonių, nes tai kartu ir Lietuvos ir viso jaunimo Globėjo šventė. Dalyvavom su vėliava, garbės sargyba, ir visi Zitos Prašmutaitės buvo išmokyti gražių, naujų giesmių, o skaitymus atliko mūsų vyriausieji vadovai, draugovių atstovai pateikė maldas į Šv. Kazimierą. Su mūsų Dvasios Vadu kun. Pr. Daukniu kartu šv. Mišias aukojo ir Rekolekcijų pamokslą pasakė svečias iš Lietuvos kun. R. Ramašauskas.

Po pamaldų vyko į Lietuvių Namus, čia buvo tradicinė Kaziuko mugė, loterija ir po jų Tunto sueiga. Visoms draugovėms išsirikiavus, adjutantė priėmė raportus ir Tuntininkui v.s. Povilui Kvičinskui pranešė, kad dalyvauja 57 skautai ir skautės. Šis atraportavo Rajono Vadui v.s. Narcizui Ramanauskui. Į jo sveikinimą visas tuntas vienbalsiai atsakė: VIS BUDŽIU! Iš Amerikos Vyriausios Skautininkės įsakymu Vėliavos žymeniu buvo apdovanotos: Rita Bruožytė, Lina Didžytė, Gabrielė Staugaitytė, Liuda Tamašauskienė ir Vida Ziedaitė. Ordinu už Nuopelnus su Rėmėjo kaspinu: Dalia Didžienė ir Regina Firinauskienė. Tuntininkas pateikė įvairių pranešimų, o Dvasios Vadovas v.s. fil. kun. Pr. Dauknyš kvietė, kokią dovaną mes padarysime šv. Kazimierui. Jis buvo jaunas, nors dar skautų nebuvo, bet heroiskai tarnavo Dievui, Tėvynei ir Artimui. Tai mes, jau davę Skautų Įžodį, kiekvieną rytą persižegnoję pakartokime duotą Įžodį: Brangindamas savo garbę, aš pasižadu tarnauti Dievui, Tėvynei, padėti Artimui ir visomis jėgomis vykdyti Skautų įstatus. Kasdieną atsikėlus pakartojamas Įžodis į mūsų širdį ir per visą gyvenimą sieksime to idealo. Tuntininkas dar

pateikė ir anglų kalba žinių apie šv. Kazimierą. Sekė dainos, net ir visi mažieji, jas jau mintinai išmokę, dainavo. Su daina „Ateina naktis“ baigėme šias iškilmes.

Dar reikia priminti, kai per iškilmingas šv. Kazimiero Mišias visos draugovės kreipėsi į Šv. Kazimierą:

Paukštytė Gražina
Kymantaitė: Ačiū Dieve, kad davei mums Šventą Kazimierą. Jis buvo geras ir drąsus, mylėjo Lietuvą. Leisk Dieve, kad ir mes būtume panašūs į Šventą Kazimierą. (Po kiekvienos draugovės tokios maldos, visų buvo sakoma: „Meldžiam Tave, Viešpatie!“)

Skautai: Dieve, pasigailėk mūsų visų ir suteik mums skautiškos darbingos ir taikios nuotaikos.

Skautės - Ginta Statkutė: Sventasis Kazimierai, išmelsk mums tikėjimo ir doros malonę, kad visur ir visada tinkamai elgtumės ir mylėtume Dievą virš visko.

Prityrę skautai: Viešpatie, suteik amžiną laimę visiems ir visoms, kurie išejo pas Tave.

Prityrusios skautės: Viešpatie, suteik ir mums išsiblaškiusioms po visą pasaulį, skautiškos meilės, supratimo ir gilaus įsipareigojimo šiandieniniame Lietuvių Skautų Sąjungos kelyje.

Vyr. skautės: Viešpatie, laimink mūsų vadoves ir vadovus, suteik jiems dorovės meilę, lietuvių kalbos ir kilmės svarbą, vedant seses ir brolius Dievo, Tėvynės ir Artimo keliu.

Skautininkai: Šv. Kazimierai, mūsų jaunimo Globėjau, saugok mūsų seses ir brolius, kad jie nenueitų klystkeliais ir kad jie stirprėtų ir augtų vertais Lietuvių Tautos sūnumis ir dukromis.

Mūsų Tunto adjutantė Dainai Didžytei, išvykstant toliau studijuoti į Londoną, tunto adjutantės pareigom paskirta Dalia Didžytė.

A. † A. Bonifacui Butkui

mirus, gilią užuojautą reiškiau jo žmonai Stasei, dukrai dr. Aldonai ir jo broliui Petriui Butkui, užprašydama už Bonifaco vėlę ir šv. Mišias.

Stasė Fišerienė

A. † A. Bonifacui Butkui

mirus, reiškiame gilią užuojautą jo žmonai Stanislavai, dukrai ph.dr. Aldonai, broliui Petriui ir visoms giminėms.

Švambarių šeima Pr. St. R.R.R.
Alfonsas Ročius

Ilgametei Sailės lietuvių seniūnei

A. † A. Elenai Eskirtienei

netikėtai mirus, jos dukrai Romai, sūnui Vytui su šeimomis, Lietuvoje gyvenančiai 103 m. amžiaus motinai, seserims ir visoms giminėms, likusiai Sailės našlaitei seniūnijai, skaudžioje netektyje reiškiamame gilią užuojautą ir drauge liūdime su jais.

F.M. Sodaikių šeima
V.J. Zitkevičių šeima
Juozas Mikštas

„Tėviškės Aidai“ yra vienintelis Australijos lietuvių katalikų laikraštis. Visi juos remkite. Iš anksto prisiųskite prenumeratos mokesį, įrašykime „Tėviškės Aidus“ į savo Testamentą. Katalikiška spauda reikalinga visada!

VASARIO 16-JI

Lietuvių bendruomenės valdyba Vasario 16 d. 78 metų sukakties minėjimą ruošė vasario 18-tą, sekmadienį. Jis pradėtas šv. Mišiomis, kurias aukojo b-nės pirm. kun.dr. A. Savickis. Įnešamą vėliavą lydėjo dvi tautiniai rūbais apsirengusios moterys. Pamokslo tema buvo apie tėvynės meilę. „Niekada nebūkit tėvynės priešais, nes ji yra jūsų motina. Kas myli tėvynę, tas myli savo žemiškojo gyvenimo motiną. Nesigėdinite tos meilės, nes ji yra iš Dievo“ - sakė kunigas.

Minėjimas buvo tęsiamas Lietuvių Namuose. Organizatorių džiaugsmui minėjime dalyvavo 65 asmenys - seniai tiek dalyvių matėme salėje. Programos pranešėja V. Repševičienė pakvietė pirmininką. Šis pasveikino susirinkusius, pristatė svečius iš Lietuvos ir vietinius, ir palaimino status prieš pradėdant valgyti. Padėkojo p.p. Sibertams už šių pietų

PERTHAS

paaukojimą ir pareiškė jiems užuojautą dėl vyro ir tėvo mirties. Sakė, kad rodys filmą apie Lietuvos tremtinius, jų kaulų parvežimą į tėviškę ir paprašė pagerbti mirusius tylos minute.

P-lė Catriona Cameron kalbėjo apie senesnio amžiaus žmonių priežiūros reikalus. Ji įgaliota rūpintis senesniais, silpnais lietuviais ir prašė pasinaudoti jos paslaugomis.

Pavalgius minėjimas pradėtas Salomėjai Zablockienei skaitant savo kūrybos eilėraštį „Iš Lietuvos praecties ir dabarties“. Visi sugiedojom Tautos Himną. Pakviestas kalbėti pirmininkas pradėjo Maironio žodžiais, ir kalbėjo apie mūsų tremtinių ir išeivių likimą ir viltį geresniam gyvenimui Lietuvoje. Po to rodė minėtą filmą. Gražiai praėjo mūsų minėjimas.

DARBUOTOJŲ
VERTINIMAS

Pertho karščiai vasario mėnesį tęsėsi ilgokai ir šiemet gali sumušti buvusį rekordą. Sekmadienį, vasario 11-tą, temperatūra pakilo virš 42 laipsnių Celsijaus. Tų karščių pasekoje įvyko pasikeitimų bendruomenės planuose, nes dėl jų turėjome panaikinti vieną malonų įvykį.

Bendruomenės pirmininkas kun.dr. Alfonsas Savickis buvo nutaręs padaryti atsilyginimo iešminę prie Swan upės tiems žmonėms, kurie jam padeda nešti užsidėtą darbą Pertho bendruomenės labui. Tai turėjo įvykti minėtą sekmadienį. Kadangi oro prognozė tai dienai buvo virš 40 C, kun. Savickis per sekmadienio mišias, tikinčiųjų maldą užbaigė, prašydamas Dievo palaimos tiems

bendruomenės nariams, kurie be jokio atpildo, pasišventę ir aukodami savo laiką ir jėgas dirba bendruomenės naudai. Jie yra tie ir tos, kurie dirba b-nės valdyboje ir dar be to darbo yra apsiėmę šeimininkės pareigas, ruošia bendrus pietus; tos, kurios padeda juos virti; taip pat Vakarų Australijos Lietuvių Sąjungos v-bos nariai ir jiems padedantieji tvarkyti ir priežiūrėti Lietuvių Namus; tie kurie dirba radio valandėlėje paruošdami ir skaitydami žinias; tie kurie dirba informuodami b-nę leisdami mūsų laikraštėlį (Zinutes); tie kurie vargonuoja, patarnauja mišioms ir puošia bažnyčios altorių gražiomis gelėmis.

SUKAKTUVININKAI

Vasario 12-tą p.A. Pudimaičiui suėjo 86 metai. Jam geros sveikatos ir stiprybės dar daug gimtadienių sulaukti. Taip pat vasario mėnesį savo gimtadienius šventė: ponios M. Vaičiūnienė, E. Ditmanienė, V. Garnienė, ir M. Stankevičienė. Joms ilgiausių ir laimingų metų.

SPORTO NAUJIENOS

** Vienas iš žymiausių Lietuvos futbolininkų Valdas Ivanauskas, dabar žaidžiantis už Hamburgą, pareiškė, kad jis daugiau už Lietuvą nežais, nes Lietuvos Futbolo Federacija vadovaujasi senais komunistiniais principais.

** Jeigu tai bus skaitoma rekordui, tai Vilniuje vyko bučiavimosi, kas ilgiau išlaikys, varžybos. Jose dalyvavo 13 porų, ir laimėtojai tapo Eldaras Bareišis ir Vita Račkauskaitė, daugiau nei 50 valandų išlaikę bučiavimosi maratoną. Už šį laimėjimą jie gavo kelionę su visu išlaikymu į Egiptą ir 1000 amerikoniškų dolerių išlaidoms. Įdomu, ar po tokio ilgo bučkio jų lūpos nebuvo pasidarę dvigubos?

** Kaune yra Vytauto Didžiojo jėgerių batalionas. Tokio dalinio niekuomet nepriklausomoje prieškarinėje Lietuvoje nebuvo ir nežinia, ką jie daro. Dabar jie net „Kauno - 2 Jėgerių“ futbolo komandą sudarė. Vienas Lietuvos futbolo veteranas, pajuokdamas šį „jėgerių“ vardą, pasakė, kad greitai gal ir „Tankistai“ futbole atsiras. Nežinia, kaip lietuviškasis Kaunas gali leisti savo mieste turėti tokį nelietuvišką vardą.

** Naujausiam pasauliniam FIFA komandų palyginime (ratings) Lietuvos futbolo rinktinė yra 47-joje vietoje iš duotų 160 valstybių. Brazilija yra Nr. 1, Vokietija - 2, Italija - 3, Ispanija - 4 ir Rusija - 5. Latvija yra 60 ir Estija - 131.

** Tarptautinė Krepšinio Federacija FIBA nori pailginti atstumą 3-jų taškų metimo linijos. Dabar atstumas nuo lentos yra 6.25 m., o norima padaryti 6.70 m. Tai priartėtų prie NBA (profesionalų) standarto.

** Su Lietuvos bankų krize nukentėjo ir „Lietuvos Sporto“ laikraštis, kuris savo pinigus laikė „Balticbank“. Praradus čia savo pinigus, laikraščio tarnautojai ir žurnalistai kelis mėnesius negavo net ir algų, bet visvien dirbo. Dabar kiekviename laikraščio numeryje yra atspausdinama buvusio gen. direktoriaus V. Gustainio nuotrauka su prierašu: „Pilieti, Vinciai, ar jums kepurė nedega?“ O jis, subankrutinęs banką, dabar vėl yra

aukštas pareigūnas kitoje įstaigoje. Lietuviškas juokas be pinigų!

** Per savo mokyklines atostogas Lietuvoje mėnesį viešėjo 16-metis kovietis Viktoras Šlitteris (Lietuvos garbės konsulo Sydnėje sūnus). Jis buvo S. Marčiulionio krepšinio mokyklos svečias ir čia toliau tobulinosi savo dabar pamėgtą krepšinį (nors anksčiau jam labai patiko plaukimas). Jis pirmą, kartą viešėjo Lietuvoje, - labai patiko, pirmą kartą pamatė sniegą ir Lietuvos žiemą; puiku, bet truputį šalta, pirmą kartą jis ir slidinėjo - labai patiko. Pirmą kartą jis dovanų gavo didelį šakotį (raguolį) ir nežinojo, ką su juo daryti. Po mėnesio atostogų Australijos nepasiilgo, susirado daug draugų ir prašys tėvelio, kad ir vėl greitai jį pasiųstų į Lietuvą, o dabar laukia draugų, Marčiulionio mokyklos krepšinininkų.

** S. Marčiulioniu, žaidžiančiam už Amerikos profesionalų „Sacramento Kings“ komandą, vasario 1 d. buvo padaryta atroskopinė kelio operacija. Jam teko praleisti mažiausiai 5 rungtynes. Marčiulionis yra 31 metų, 196 cm. (virš 6 pėdų 4 inčų).

** Amerikoje studijuoja gana didelis skaičius Lietuvos studentų, tarp jų ir gerų krepšinininkų. Koledžų ir universitetų krepšinio pirmenybėse už Marylando universitetą žaidžia S. Jaškevičius, už Clamson universitetą - A. Jurkūnas, už Ajon universitetą - M. Timinskas ir kiti.

** Lietuvos Olimpinis Komitetas pasirašė jau 26 sutartis su paskiromis firmomis, kurios rems mūsų olimpinis sportininkus. Tarp jų yra garsioji „Reebok“, vaistų „Berlin-Chemie“, vitaminų JAV „Upjohn“, Švedijos „Rehband“ ir kt.

** Dusetų užšalusiam ežere vyko tradicinės 201 žirgų su vežimėliais lenktynės. Čia 1600 m. važiavo ir Lietuvos prezidentas A. Brazauskas.

** Vasario 14 dieną Atlanto olimpiniam mieste buvo ištraukti šios olimpiados krepšinio vyrų varžybų žaidimo lentelės. „A“ grupėje papuolė Barcelonos olimpiados pirmieji trys laimėtojai,

SVEIKINAME
S. MARČIULIONIO
JAUNIUS KREPŠININKUS
IR VADOVUS,
ATVYKUSIUS Į
AUSTRALIJĄ!

Gražus laimėjimas

Po 24 valandų sunkios ir pirmą kartą tokios ilgos kelionės, jaunieji krepšinininkai buvo labai gražiai sutikti Sydnėje. Jau sekančią dieną jie žaidė su stipria iki 18 metų „Hills Hornets“ australiukų komanda, kurioje yra 1 Australijos ir 2 NSW rinktinėlių aukšti žaidėjai. Pabuvę pusdienį prie jūros, gerai pasimaudę ir nežinodami australiškos saulės stiprumo, jaunieji įdėgė raudonai saulėje. Vakare, ypatingai I-jį puslaikį, mūsų komandoje jautėsi nuovargis ir nesusižaidimas, ir jie pirmąjį puslaikį pralaimėjo 24-30.

Tačiau antrajame smarkiai susiėmė ir greitai santykį išlygino. Toliau visą laiką kova ėjo taškas už tašką, ir tik pabaigoje lietuviukai atsiplėšė ir laimėjo 72-68. Žiūrovų tarpe matėsi daug lietuvių, kurie labai smarkiai ir garsiai rėmė savuosius.

Taškus pelnė: T. Sanda 23, M. Reimeris 13, P. Kaziulionis 11, T. Tolvaiša 8, A. Michniovas ir T. Paplauskas po 6, K. Lavrinovic ir G. Konstantinas po 2. N. Bieliauskas pradžioje susižeidė pirštą ir toliau žaisti negalėjo. Treneris - J. Vaiktus.

A. Laukaitis

Talka procentus
priskaičiuoja ir moka

kas mėnesį!

Nuo kovo mėn. Talka suteikia dar vieną patarnavimą. Dabar galima atidaryti 12-kos mėn. terminuotų indėlių sąskaitas, kurių palūkanos bus išmokamos kiekvieną mėnesį.

Sąlygos:

- Metiniai procentai - 6.5%
- Indėlis ne mažesnis kaip \$10,000

Dėl smulkesnės informacijos prašome asmeniškai kreiptis į mūsų įstaigas.

LIETUVIŲ KOOPERATINĖ

TALKA

KREDITO DRAUGIJA

Adelaide 362 7377 Melbourne 9328 3466 Sydney 796 8662

tai: Amerikos „Dream Team“, Kroatija, Lietuva, Kinija, Angola ir Argentina. Australų vyrai papuolė į „B“ grupę, ir čia be jų žais ir

Graikija, Pietų Koreja, Brazilija, Jugoslavija ir Puerto Rico. Iš abiejų grupių pirmos keturios komandos papuls į pusfinalius. A. Laukaitis